

Týždeň od 17. do 23. novembra

NAPLNENIE STAROZMLUVNÝCH PROROCTIEV

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Ján 5,17.20.36–40.46.47; Ján 13,18; Ján 17,12; Jer 2,13; Zach 9,9; Ján 8,12–30

ÚVODNÝ TEXT

„Ja však mám väčšie svedectvo, ako je Jánovo, totiž skutky, ktoré mi dal Otec, aby som ich vykonal. Samy skutky, ktoré konám, svedčia o mne, že ma poslal Otec.“ (Ján 5,36)

V Evanjeliu podľa Jána môžeme opakovane vidieť opis Ježišových slov a činov, ktoré odhalili, že On, Mesiáš (Kristus), naozaj prišiel do Izraela. V skutočnosti prišiel ako jeden z nich – Žid narodený v Betleheme, presne ako to predpovedalo Písmo.

A predsa, ako napísal Ján: „Bol vo svete a svet ním vznikol, ale svet ho nespoznal.“ (Ján 1,10)

Bol vo svete, svet vznikol prostredníctvom Neho, a predsa Ho svet nespoznal? To je ohromujúce vyhlásenie. Na základe správ všetkých štyroch evanjelií vidíme, že mnohí ľudia Ježiša nespoznali, hoci Ho na základe všetkých Jeho skutkov a znamení poznať mohli. Okrem toho na Mesiáša poukazovalo množstvo starozmluvných prorociev.

Tento týždeň sa pozrieme na ďalšie spôsoby, akými Ján predstavil Ježiša ako Mesiáša. Zamyslíme sa aj nad tým, prečo Ho niektorí stále odmietali – napriek mnohým silným dôvodom, ktoré Ho potvrdzovali ako Krista. A položíme si aj otázku, čo sa môžeme naučiť z chýb ľudí, ktorí v Ježišovi nespoznali Mesiáša.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa pozrieme na ďalšie spôsoby, akými Ján predstavil Ježiša ako Mesiáša. Uvidíme, ako o Ježišovom božskom poslaní svedčili nielen Jeho činy, ale aj všetky hebrejské Písma, vrátane mnohých prorociev.

- Ján 5,17.20.36–38: Svedectvo Ježišových činov (nedeľa)
- Ján 5,39.40.46.47: Svedectvo Písem (pondelok)
- Svedectvo konkrétnych starozmluvných prorociev (utorok, streda)
- Ján 8,12–30: Tragické odmietnutie týchto svedectiev (štvrtok)

ZNAMENIA, DIELA A ZÁZRAKY

¹⁷Ale Ježiš im povedal: „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.“ ... ²⁰Ved' Otec miluje Syna a ukazuje mu všetko, čo sám robí. A ukáže mu väčšie skutky ako tieto, aby ste sa čudovali. ... ³⁶Ja však mám väčšie svedectvo, ako je Jánovo, totiž skutky, ktoré mi dal Otec, aby som ich vykonal. Samy skutky, ktoré konám, svedčia o mne, že ma poslal Otec. ³⁷A Otec, ktorý ma poslal, sám vydal svedectvo o mne. Vy ste nikdy nepočuli jeho hlas, ani nevideli jeho tvár ³⁸a jeho slovo nezostáva vo vás, lebo neveríte tomu, ktorého poslal. (Ján 5,17.20.36–38)

Okrem konkrétnych zázrakov, opisom ktorých Ján poukázal na Ježiša ako Mesiáša, zaznamenal aj pomerne obsiahle diskusie o Jeho znameniach, skutkoch a divoch.

Znamená a zázraky samy osebe neboli dôkazom Ježišovho mesiášstva, pretože zázraky konali aj mnohí proroci, niekedy dokonca aj falošní. Ján hovoril o znameniach nie iba preto, aby prostredníctvom nich poukázal na veľkého Divotvorcu. Jánom zaznamenané znamenania mali jedinečným spôsobom poukázať na Ježiša ako na Mesiáša a dokázať, že On skutočne prichádza od samotného Boha Otca.

Akým spôsobom opisujú úvodné verše (Ján 5,17.20.36–38) vzťah medzi Ježišom a Bohom Otcom, najmä v kontexte znamení?

Ježiš používal znamenania, aby zjavil svoj blízky vzťah s Otcom, ktorý bol založený na spolupráci. Tí dvaja boli jedno. Prostredníctvom skutkov Ježiš ukazoval, že „Otec je vo mne a ja v Otcovi“ (Ján 10,38; pozri tiež Ján 14,10.11).

Cieľom Ježišovho príchodu bolo konať skutky Toho, ktorý Ho poslal zjaviť tieto skutky svetu. To znamená, že prišiel konať dielo, ktoré Ho poslal robiť Otec, a skutky, ktoré konal, jasne svedčili, že je poslaný od Otca.

Ako sme však už videli, aj napriek mocným znameniam a svedectvám mnohých ľudí sa mnohí rozhodli neveriť.

Náboženský vodcovia sa Ježiša pýtali: „*Dokedy nás chceš ešte držať v napätí? Ak si Mesiáš, povedz nám to otvorene!*“ Ježiš im odpovedal: *Povedal som vám, a neveríte. Skutky, ktoré ja konám v mene svojho Otca, svedčia o mne.*“ (Ján 10,24.25)

Keby Ježiš hneď od začiatku otvorene vyhlásil, že je Mesiáš, náboženský vodcovia, pripravení nájsť čokoľvek na Jeho odsúdenie, by sa na Neho okamžite vrhli. Ježiš to vedel, a preto radšej poukazoval na skutky, ktoré vykonal. Ak by Ježiš povedal, že je Kristus, Jeho odporcovia by sa to snažili vyvrátiť. Ale ako mohli poprieť znamenania, skutky a zázraky, ktoré Ježiš konal verejne? Išlo o mocné svedectvo o tom, kým Ježiš je a odkiaľ prišiel.

- **Ako sa môžeme chrániť pred takým zatvrdeným srdcom, aké vidíme u spomínaných náboženských vodcov? Akými spôsobmi môžeme bojovať (možno aj nevedome) proti Božiemu dielu v našich vlastných životoch?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PÍSMO AKO NAJvyššia AUTORITA

³⁹Skúmate Písma, lebo si myslíte, že v nich máte večný život, a práve ony svedčia o mne. ⁴⁰Lenže vy nechcete prísť ku mne, aby ste mali život. ... ⁴⁶Lebo keby ste verili Mojžišovi, verili by ste aj mne, ved' on písal o mne. ⁴⁷Ale ak neveríte jeho písmam, akože uveríte mojim slovám?! (Ján 5,39.40.46.47)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Okrem konkrétnych znamení a svedectiev, ktoré Ján používal na označenie Ježiša ako Mesiáša, sa Ján odvolával aj na autoritu Starej zmluvy a na jej proctvá, ktoré predpovedali Kristovo dielo. Stará zmluva je ústredným prvkom nielen Evanjelia podľa Jána, ale celej Novej zmluvy. Potvrdenie toho, kým Ježiš bol, čo robil, čo hovoril a odkiaľ prišiel, je založené na Písme, v tomto prípade na Starej zmluve.

Čo sa môžeme z úvodných veršov (Ján 5,39.40.46.47) naučiť o Ježišom postoji k autorite Písma?

Vo všetkých evanjeliách Ježiš opakovane poukazuje na autoritu Písma ako na svojho kľúčového svedka. Ježiš sa často odvoláva na udalosti zo Starej zmluvy, aby svojim poslucháčom poukázal na význam svojich skutkov a totožnosť svojej osoby. Pozrime sa napríklad na prípad, keď Ježiš ukazuje na udalosť zo 4Moj 21,5–9. „Ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka.“ (Ján 3,14) Ježiš odkazuje na starozmluvný príbeh, aby dal základ vlastnému konaniu. Ale nielen to. Takýmto spôsobom vlastne Ježiš prináša smerodajný výklad významu udalosti, ktorá sa kedysi odohrala na púšti.

Na vyzdvihnutie a vysvetlenie kým je Ježiš a aký význam majú Jeho skutky využívajú Starú zmluvu aj mnohí ďalší. Na začiatku Evanjelia podľa Jána čítame napríklad slová Filipa: „Našli sme toho, o ktorom písal Mojžiš v Zákone i Proroci, Ježiša, Jozefovho syna z Nazareta.“ (Ján 1,45)

Čo učia nasledovné texty o autorite Písma, ako o nej hovorili Ježiš a Ján? Čo sa z toho môžeme naučiť o kľúčovej úlohe, ktorú musí mať celé Písmo pre našu vieru?

Ján 13,18

Ján 17,12

Ján 19,24.28.36

APLIKÁCIA

- Čo všetko dnes nenápadne alebo otvorene podkopáva našu vieru v autoritu Biblie? Podelte sa o svoju odpoveď v triede sobotnej školy.

STAROZMLUVNÉ PROROCTVÁ O JEŽIŠOVI (1)

⁹Za cudzieho ma pokladajú vlastní bratia, cudzincom som pre synov svojej matky, ¹⁰lebo horlenie za tvoj dom ma strávilo a urážky tých, ktorí ťa tupia, padli na mňa. (Ž 69,9,10)

¹⁵Urobil si z povrazov bič a všetkých vyhnal z chrámu, aj ovce a dobytok. Peňazomencom rozhádzal mince a poprevracal stoly ¹⁶a tým, čo predávali holuby, povedal: „Odneste to odtiaľto! Nerobte tržnicu z domu môjho Otca!“

¹⁷Tu si jeho učeníci spomenuli, že je napísané: *Horlivosť za tvoj dom ma stravuje.* (Ján 2,15–17)

V diskusií s náboženskými vodcami o svojej identite Ježiš potvrdil autoritu Písma. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať takéto konanie zbytočné, pretože náboženský vodcovia verili v Písmo. Napriek tomu aj v rozhovore s nimi Ježiš zdôrazňoval autoritu Písma. Chcel im totiž ukázať, kým je – bez ohľadu na to, aké tvrdé boli ich srdcia a ako veľmi sa proti Jeho tvrdeniam snažili bojovať. Medzitým Ján zaznamenáva mnoho priamych citácií a narážok na Starú zmluvu, ktoré poukazujú na Ježiša ako na splnenie starozmluvných zaslúbení o Mesiašovi.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako sú prepojené nasledujúce starozmluvné a novozmluvné pasáže? Akým spôsobom Nová zmluva používa tieto texty na svedectvo o Ježišovi?

Ján 1,23; Iz 40,3

Ján 2,16.17; Ž 69,9.10

Ján 7,38; Jer 2,13

Ján 19,36; 4Moj 9,12

Nielen Ján, ale aj Peter, Pavol, Matúš, Marek, Lukáš a všetci ostatní pisatelia Novej zmluvy opakovane pod inšpiráciou Svätého Ducha ukazujú, že život, smrť, vzkriesenie a vyvýšenie Ježiša na Boží trón sú naplnením starozmluvných proroctiev.

Ježiš neustále poukazoval učeníkom na Písmo, ktoré predpovedalo Jeho službu. A čo na to učeníci? Ako dlho im trvalo, kým konečne pochopili, že Písmo naozaj poukazuje na Ježišovu smrť a zmŕtvychvstanie? Vlastne až potom, čo Ježiš zomrel, bol vzkriesený a zjavil sa im, pochopili Jeho predchádzajúce slová. „Keď vstal z mŕtvych, jeho učeníci si spomenuli, že to hovoril, a uverili Písmu i slovu, ktoré Ježiš povedal.“ (Ján 2,22; pozri tiež Ján 20,9)

STAROZMLUVNÉ PROROCTVÁ O JEŽIŠOVI (2)

Ba aj môj priateľ, ktorému som dôveroval, čo jedával môj chlieb, sa odo mňa odvrátil. (Ž 41,10)

Nehovorím to o vás všetkých. Ja viem, ktorých som si vyvolil; ale aby sa naplnilo Písmo: Ten, čo je môj chlieb, zdvihol proti mne päť. (Ján 13,18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ježiš povedal náboženským vodcom: „Skúmate Písma, lebo si myslíte, že v nich máte večný život, a práve ony svedčia o mne.“ (Ján 5,39) Takéto tvrdenie o sebe samom je naozaj pozoruhodné!

Odhady sa rôznia, no podľa niektorých teológov Ježiš z Nazareta naplnil stovky starozmluvných proroctiev. Nech je presný počet akýkoľvek, je veľmi nepravdepodobné, že by sa na jedinom človeku vyplnilo zopár proroctiev. Na Ježišovi sa vyplnili všetky! Toto zistenie je ohromujúce.

Niet pochýb – Kristovo narodenie, Jeho život a smrť predpovedala Stará zmluva, čo bol veľmi silný dôkaz Jeho identity ako očakávaného Mesiáša. Ján opakovane poukazuje na rôzne starozmluvné texty, aby zdôraznil, kto bol v skutočnosti Ježiš. A nielen to, Ján ukazuje, prečo by sme v Jeho mali veriť a prečo by sme mali prijať spasenie, ktoré ponúka.

Čo prezrádza každá z nasledujúcich pasáží Evanjelia podľa Jána o Ježišovi ako naplnení mesiášskych proroctiev?

Ján 12,13; Ž 118,26

Ján 12,14.15; Zach 9,9

Ján 13,18; Ž 41,10

Ján 19,37; Zach 12,10; 13,6

APLIKÁCIA

- Ako pevne si zakotvený v tom, čomu veriš? Akú odpoveď by si dal na otázku, prečo veriš v Ježiša ako Mesiáša? Ako by si svoju vieru obhájil?

„VY STE ZDOLA, JA SOM ZHORA“

²³A povedal im: „Vy ste zdola, ja som zhora. Vy ste z tohto sveta, ja nie som z tohto sveta. ²⁴Preto som vám povedal, že zomriete vo svojich hriechoch. Ak totiž neuveríte, že Ja som, zomriete vo svojich hriechoch.“ ²⁵Opýtali sa ho teda: „Kto si ty?“ Ježiš im odpovedal: „Od začiatku ten, o kom vám hovorím. ²⁶Mám o vás veľa čo povedať a súdiť, ale ten, čo ma poslal, je pravdivý a ja hovorím svetu to, čo som počul od neho.“ ²⁷Oni však neporozumeli, že im hovorí o Otcovi. ²⁸Ježiš im teda povedal: „Keď vyzdvihnete Syna človeka, vtedy spoznáte, že Ja som a že nič nerobím sám od seba, ale hovorím tak, ako ma naučil Otec. (Ján 8,23–28)

Počas nášho štúdia Evanjelia podľa Jána sme ukazovali na Jánove dôrazy, že Ježiš je skutočne zaslúbeným Mesiášom, veľkou nádejou, po ktorej židovský ľud tak veľmi túžil.

A predsa mnohí náboženská a duchovní vodcovia patrili medzi najväčších Ježišových nepriateľov. Prečo?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Ján 8,12–30. Čo sa odohráva medzi Ježišom a náboženskými vodcami? Ktoré texty najlepšie pomáhajú vysvetliť, prečo Ho mnohí odmietali?

Ježiš hovorí, že nepoznajú ani Jeho, ani Otca (Ján 8,19). Mali poznať oboch, ale títo ľudia žili v sebaklame. Boli takí zaujatí svojimi vlastnými tradíciami a filozofiami, že Ježiša odmietli. A to dokonca napriek tomu, že Ho mali priamo pred sebou, že videli všetky Jeho znamenia a zázraky, že počuli Jeho slová a že sami boli svedkami mocných zjavení Otca.

Ježiš im povedal: „Vy ste zdola.“ (Ján 8,23) Napriek tomu, že sa pokladali za zbožných, neboli duchovní (z Ducha). Mali síce „výzor nábožnosti“ (2Tim 3,5), ale to podstatné im chýbalo. Mali vonkajšiu zbožnosť, ale v ich vnútri bola hlboká nevier.

Nebolo to nič nové. U proroka Izaiáša môžeme čítať: „Pretože sa mi tento ľud chce stať blízkym iba svojimi ústami a ctí si ma iba svojimi perami, no jeho srdce je ďaleko odo mňa a jeho bázeň voči mne je naučeným ľudským príkazom...“ (Iz 29,13) Veľmi podobné slová zaznievajú aj z Ježišových úst o niekoľko storočí neskôr: „Zbytočne ma však uctievať, lebo ako náuku učia ľudské príkazy.“ (Mar 7,7) Ich ľudské učenia a prikázania boli „z tohto sveta“ (Ján 8,23). V tomto kontexte Ježiš zdôraznil rozdiel medzi Ním a nimi: „Ja nie som z tohto sveta.“ (Ján 8,23) Skutočnosť, že klamali samých seba bola zlá. Oveľa tragickejšie však bolo, že na scestie zviedli aj iných. Pozoruhodné je, že výsledkom tejto ostrej výmeny názorov medzi Ježišom a náboženskými vodcami bolo, že „mnohí v neho uverili“ (Ján 8,30).

A tak aj napriek blúdiacim a sebeckým vodcom mnohí Židia dokázali pochopiť, kto je Ježiš.

- **Čo sa môžeme naučiť z Ježišovej výmeny názorov s náboženskými vodcami? Čo môžeme urobiť preto, aby sme boli „zhora“ a nie „zdola“? Ako môžeme poznať rozdiel medzi týmito dvomi stavmi?**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Cesta lásky* si prečítajte kapitolu „Nebojte sa!“ (DA 662–680; CL 430–442).

„Človek niekedy chodí popri poklade bez toho, aby si to uvedomoval. Môže si sadnúť ku kmeňu stromu, aby si odpočinul, a vôbec nemusí tušiť, že pod jeho koreňmi (104) sa skrýva bohatstvo. Tak to bolo aj so Židmi. Boh im zveril zlatý poklad pravdy. Židovskú bohoslužbu, ktorá mala pečať neba, ustanovil sám Boží Syn. Veľké pravdy o vykúpení zahalil do obrazov a symbolov. Keď však Kristus prišiel, Židia nepostrehli, že práve on bol zmyslom a naplnením týchto predobrazov. Učení predstavitelia tohto národa mali síce v rukách knihy Starej zmluvy, ale tradícia odovzdávaná z pokolenia na pokolenie, ako aj ich čisto ľudský výklad Písma im zakrývali pravdu, ktorú stelesňoval Kristus. Unikal im duchovný význam biblických spisov. Boh im otvoril pokladnicu poznania, ale oni to nepochopili. Pán svoju pravdu pred ľuďmi neskrýva, ale oni sami si ju svojím správaním zatemňujú. Ježiš Kristus podal židovskému národu dosť dôkazov, že je Mesiáš. Jeho učenie však žiadalo od nich rozhodnú zmenu života. Poznali, že prijatím Krista by sa museli zriecť svojich obľúbených tradícií a zvyklostí, sebeckých a hriešnych návykov. Aby mohli prijať večnú, nezmeniteľnú pravdu, museli by priniesť obeť. Preto nechceli uznať ani najzávažnejší Boží dôkaz, aby uverili v Krista. Tvrdili, že veria starozmluvným spisom, ale odmietali uznať ich prorocké svedectvá o živote a povahe Ježiša Krista. Nedali sa presvedčiť z obavy, že by museli prežiť obrátenie a zrieknuť sa svojich predsudkov. Mali medzi sebou poklad evanjelia – Ježiša Krista – Cestu, Pravdu a Život, ale odmietli najväčší Dar, aký im mohlo nebo poslať.“ (COL 104.105; KP 75)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Akým spôsobom môže poznanie prorociev naplnených v Ježišom živote budovať našu vieru?
2. Pokúste sa nájsť aspoň tri hlavné prekážky, ktoré bránili náboženským vodcom prijať Ježiša vierou. Ako sa rovnaké princípy prejavujú v životoch ľudí aj dnes?
3. Urobte si osobnú inventúru toho, na čom je založené vaše presvedčenie o duchovných veciach. Aké kroky podľa vás môžu posilniť vašu vieru?
4. Čo sa môžeme naučiť z odpovede, ktorú ste dali na otázku v závere časti na pondelok o autorite Písma? Prečo musíme odmietnuť čokoľvek, čo spochybňuje konečnú a najvyššiu autoritu Písma?